

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА:

- КЗпП України;
- Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу»;
- Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»;
- Закон України «Про оборону України»;
- Закон України «Про основи національного спротиву»;
- Закон України «Про зайнятість населення»;
- Закон України «Про відпустки»;
- Закон України від 24.02.2022 № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»;
- Закон України від 03.03.2022 № 2105-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про загальну мобілізацію»;
- Указ Президента України від 24.02.2022 № 64 «Про введення воєнного стану в Україні»;
- Указ Президента України від 24.02.2022 № 65 «Про загальну мобілізацію»;
- Порядок реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 792.

Консультація підготовлена станом на 08.04.2022.

Зверніть увагу, в умовах воєнного стану відбуваються постійні зміни у законодавстві.

Переглянути актуальність розміщеної у цьому буклеті інформації та відповідні зміни (за наявності) можна за цим посиланням:

ПОТРІБНО ШВИДКО ОТРИМАТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ВАШІ ПРАВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ЧИ МАЄТЕ ІНШЕ ПРАВОВЕ ПИТАННЯ?

ОТРИМАЙТЕ КОНСУЛЬТАЦІЮ ТА РОЗ'ЯСНЕННЯ ДИСТАНЦІЙНО

0 800 213 103 єдиний телефонний номер (дзвінки безкоштовні)

усі сервіси надання безоплатної правової допомоги

БЕЗОПЛАТНА
ПЕРВИННА
ПРАВОВА ДОПОМОГА

надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань

складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру)

БЕЗОПЛАТНА
ВТОРИННА
ПРАВОВА ДОПОМОГА

захист

здійснення представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами

складення документів процесуального характеру

для усіх осіб під юрисдикцією України

! бажано надати документи, на яких ґрунтується звернення

для визначених законом категорій громадян

! слід надати документи, які підтверджують право на безоплатну вторинну правову допомогу

Ця публікація здійснена за підтримки Програми розвитку ООН в Україні та Міністерства закордонних справ Данії. Думки, висновки чи рекомендації належать авторам та упорядникам цього видання й не обов'язково відображають погляди Міністерства закордонних справ Данії, Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй чи інших агенцій ООН.

ПРАВОВА ДОПОМОГА

в умовах воєнного стану

ТРУДОВІ ПРАВА ВІЙСЬКОВО- СЛУЖБОВЦІВ ТА УЧАСНИКІВ ТЕРОБОРОНИ

Військова служба є державною службою особливого характеру, яка полягає в професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України (за винятком випадків, визначених законом), іноземців та осіб без громадянства, пов'язаній із обороною України, її незалежності та територіальної цілісності. Час проходження військової служби зараховується громадянам України до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби.

Дія Кодексу законів про працю України (КЗпП) не поширюється на несення працівниками військової служби. Однак у випадку увільнення від іншої роботи для вступу на військову службу за ними зберігається попереднє місце роботи, посада і середній зарібок, а також відпустки. Та якщо до військової служби особа була безробітною, то на період військової служби виплата допомоги по безробіттю припиняється.

На членів добровольчих формувань територіальних громад під час їхньої участі в заходах з підготовки добровольчих формувань територіальних громад, а також виконання ними завдань територіальної оборони, поширюються гарантії соціального і правового захисту, передбачені Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

❗ ОСНОВНІ ПРАВА ТА ТРУДОВІ ГАРАНТІЇ

Військовослужбовці мають такі основні права та трудові гарантії, пов'язані з проходженням ними військової служби:

- на захист від незаконного звільнення або переміщення по службі;
- на безоплатну перепідготовку і дострокове звільнення у визначених випадках, на матеріальну допомогу при звільненні, на одноразову грошову допомогу при звільненні в розмірі 50% місячного грошового забезпечення за кожен повний рік служби у визначених випадках;
- на службовий час нормальної тривалості (крім військових навчань, походів, бойових стрільб, бойового чергування, несення служби в добовому наряді тощо);

- на час відпочинку;
- на відпустки з оплатою вартості проїзду до місця відпустки і назад у визначеному порядку. Під час воєнного стану військовослужбовцям можуть надаватися відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин зі збереженням грошового забезпечення тривалістю не більш як 10 календарних днів без урахування часу, необхідного для проїзду в межах України до місця проведення відпустки та назад, але не більше двох діб в один кінець. При цьому надання військовослужбовцям у періоди мобілізації та воєнного стану інших видів відпусток, крім відпусток військовослужбовцям-жінкам у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а в разі якщо дитина потребує домашнього догляду, — тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення нею шестирічного віку, а також відпусток у зв'язку з хворобою або для лікування після тяжкого поранення за висновком (постановою) військово-лікарської комісії, припиняється;
- на оплату праці, зокрема на грошове забезпечення та його індексацію;
- на речове забезпечення або грошову компенсацію за неотримане речове майно, продовольче забезпечення, підйомні допомоги, добові;
- на охорону праці (у тому числі охорону здоров'я та медичну допомогу, безоплатну для учасників бойових дій психологічну, медико-психологічну реабілітацію, грошову допомогу на оздоровлення, одноразову грошову допомогу в разі інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності (у разі смерті військовослужбовця одноразова грошова допомога виплачується членам сім'ї);
- на навчання та підвищення кваліфікації;
- на пільги щодо проїзду;
- на подальше пільгове пенсійне забезпечення.

👤 ДОДАТКОВІ ТРУДОВІ ПРАВА

Працівники з числа колишніх військовослужбовців мають такі додаткові трудові права:

- переважне право на залишення на роботі в разі скорочення на підприємстві (стаття 42 КЗпП);
- право на щорічну відпустку повної тривалості до закінчення 6 місяців у перший рік роботи на підприємстві — у тому числі для осіб з інвалід-

ністю внаслідок війни (частина сьома статті 10 Закону «Про відпустки» (далі — Закон));

- можливість використовувати чергову щорічну відпустку у зручний час — для осіб з інвалідністю, дружин (чоловіків) військовослужбовців, ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, а також осіб, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (частина дванадцята статті 10 Закону);
- 14 календарних днів на рік додаткової відпустки, зі збереженням заробітної плати — для учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, статус яких визначений Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (стаття 16² Закону), а також грошова компенсація за невикористані дні такої відпустки;
- додаткові гарантії щодо працевлаштування осіб до 35 років, які влаштовуються на роботу вперше (стаття 196 КЗпП, пункт 4 частини першої статті 14 Закону України «Про зайнятість населення»).

Після звільнення з військової служби для збереження місця роботи та посади працівник повинен вийти на роботу в день, що настає після дня взяття на військовий облік у районному (міському) територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки (військкоматі) після його звільнення з військової служби. У його військовому квитку зазначається дата про призов і звільнення з військової служби та взяття на військовий облік (лист Міністерства соціальної політики України від 24.11.2015 № 1525/13/84-15).

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ПРАВА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПОРУШЕНІ?

Негайно звернутися за безоплатною правовою допомогою (БПД).

Учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, тобто на допомогу в складанні процесуальних документів (позовних заяв) та представництво їхніх інтересів у суді.